

DATE ȘI CIFRE DESPRE RELAȚIILE UE-REPUBLICA MOLDOVA

Acordul de Asociere care include o Zonă de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător presupune o asociere politică și integrare economică mai puternică între UE și Republica Moldova (Moldova) și a contribuit la comerț în creștere constantă între parteneri din 2014. **Asistența și sprijinul UE pentru reformele democratice au adus cetățenilor Moldovei beneficii concrete.**

ECONOMIE

✓ **UE este cel mai mare partener comercial al Republicii Moldova și cel mai mare investitor din țară.** În 2020, aceasta reprezenta 66.4% din exporturile totale și 52% din comerțul său total.

✓ **Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător cu UE este compatibilă cu toate celelalte acorduri de liber schimb ale Republicii Moldova.** Reformele locale, de exemplu, alinierea standardelor de sănătate și de siguranță cu cele ale UE, vor deschide alte oportunități pentru comerțul cu UE. Cu sprijinul UE, Moldova a adoptat deja peste 25.000 standarde tehnice ale UE în legislația sa națională.

✓ **UE susține în mod activ creșterea economică și crearea locurilor de muncă în Moldova.** Per ansamblu, UE estimează că din 2009, peste 19.531 IMM-uri din Moldova au beneficiat de sprijin UE pentru accesul la finanțe în Moldova în cadrul programului EU4Business. **Cu sprijinul UE, au fost create 10 incubatoare de afaceri.**

✓ Reformele structurale pentru stabilizarea sectorului financiar au continuat, inclusiv cu sprijinul UE.

✓ În 2021, UE va lansa programul „EU4Moldova: Comunități locale”. Programul în valoare de 16 milioane EUR va contribui la dezvoltarea locală, va îmbunătăți calitatea vieții și va aborda consecințele economice și sociale ale COVID-19 în anumite comunități locale din Moldova.

MEDIU ȘI CONECTIVITATE

✓ Un drum de ocolire în jurul orașului Ungheni, finanțat integral de UE, a fost deschis la 3 august 2018. **Circa 700 de kilometri de drumuri au fost sau vor fi reabilitate** în Republica Moldova datorită sprijinului UE.

✓ **Transportul public a fost îmbunătățit** în Chișinău și Bălți cu troleibuze moderne.

✓ Au fost instalate **sisteme de încălzire pe bază de biomasă** în peste 225 de școli, grădinițe, centre comunitare și cluburi, **ieftinind încălzirea și diversificând sursele de energie ale țării.** 47 din aceste clădiri au fost, de asemenea, echipate cu panouri solare pentru apă caldă. 35 de afaceri noi în domeniul biomasei au fost înființate și au fost create peste 400 de locuri de muncă noi.

✓ **O nouă infrastructură de aprovizionare cu apă potabilă a fost construită cu sprijinul UE.** Ca rezultat, aproximativ 15.700 de persoane au acces la apă potabilă suficientă și sigură.

✓ **UE a sprijinit, de asemenea, interconectorul de gaze dintre Moldova (Ungheni) și UE** (Iași în România). Acest proiect are ca scop consolidarea securității energetice a Republicii Moldova și a competitivității pe piața energetică din Moldova. UE cofinanțează, de asemenea, o interconexiune permanentă între rețelele electrice din Moldova și România.

GUVERNANȚĂ

✓ **UE continuă să acorde atenție deosebită consolidării standardelor democratice, supremației legii și eforturilor de combatere a corupției la nivel înalt în Moldova.** Asistența UE în Moldova se bazează pe o condiționalitate strictă și este legată de progrese satisfăcătoare în reforme.

✓ **UE se angajează să ofere cetățenilor Moldovei beneficii concrete** și să colaboreze cu cei din Republica Moldova care susțin procesul de reformă bazat pe principiul condiționalității și a respectării statului de drept și a standardelor democratice.

✓ Din 2019, UE susține un program în valoare de 10,6 milioane EUR pentru a contribui la **prevenirea și combaterea corupției**, în special prin creșterea nivelului de participare a cetățenilor la luarea deciziilor.

✓ Datorită **programului de sprijin bugetar al UE pentru reforma poliției**, nivelul de încredere a publicului în poliție a crescut de la 25,5% în aprilie 2016 la 41% în octombrie 2020.

✓ **UE continuă să susțină în mod activ societatea civilă din Moldova**, inclusiv prin crearea legăturilor între organizațiile societății civile de pe ambele maluri ale Râului Nistru, în baza măsurilor de promovare a încrederii.

SOCIETATE

✓ Începând cu 28 aprilie 2014, cetățenii moldoveni cu pașapoarte biometrice pot călători în zona Schengen fără viză. **Peste 2,5 milioane de cetățeni moldoveni au beneficiat până acum de regimul liberalizat de vize.**

✓ În anii 2015-20, aproape **3.700 de studenți și cadre didactice au beneficiat de mobilitate academică Erasmus+** între Moldova și UE.

✓ **Peste 3.000 de tineri din Moldova au participat în proiecte de educație non-formală, finanțate de UE**, care organizează schimburi de scurtă durată, instruirii, evenimente comune și oferă oportunități de voluntariat.

UE ESTE ALĂTURI DE MOLDOVA ÎN TIMPUL PANDEMIEI DE COVID-19

UE a reacționat rapid și a răspuns nevoilor urgente ale țărilor din Parteneriatul Estic în timpul pandemiei de COVID-19. Ca parte a Team Europe, UE a mobilizat un pachet ambițios de sprijin în valoare totală de peste **1 miliard EUR** pentru a ajuta la abordarea nevoilor imediate, cum ar fi sprijin pentru sectorul sănătății și comunitățile vulnerabile, precum și nevoile pe termen scurt pentru a sprijini redresarea social și economică din cele șase țări ale Parteneriatului Estic.

În acest context, Moldova are acces la o gamă largă de programe regionale de sprijin, precum și un pachet de răspuns la COVID-19 adaptat pentru Moldova, în valoare de peste **127 milioane EUR** sub formă de granturi. Acest pachet este mobilizat cu ajutorul unei combinații de fonduri existente și noi pentru a oferi sprijin concret oamenilor din Moldova. De exemplu:

✓ **SPRIJIN PENTRU NEVOI DE URGENȚĂ (MARTIE-MAI 2020):**

- Peste 55.000 de măști respiratorii, mănuși, ochelari de protecție, halate, precum și 20 de lămpi bactericide cu raze ultraviolete, 3.000 litri de dezinfectant, au fost livrate în raioanele Ungheni și Cahul.
- Misiunea UE de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM) a livrat 1.500 măști, 1,2 tone de gel dezinfectant și termometre digitale pentru detectarea instantanee a febrei călătorilor la Poliția de Frontieră din Moldova, contribuind la promovarea călătoriilor în siguranță.
- Copiii au fost tratați de COVID-19 în patru spitale de pe malul drept al Râului Nistru și o instituție medicală de pe malul stâng al râului au primit jucării cu sprijinul programului UE „Măsuri de Promovare a Încrederii”.

✓ **SPRIJIN PENTRU REZILIENȚA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE:**

- În decembrie 2020 a fost adoptat un contract de reziliență în valoare de 15 milioane EUR pentru a ajuta Moldova să facă față pandemiei și pentru a spori reziliența pe termen lung a sistemului de sănătate.
- A fost lansat, împreună cu BEI și BERD, un program de Eficiență Energetică, în valoare totală de peste 50 milioane EUR, provenit din granturi și împrumuturi preferențiale. Acesta promovează eficiența energetică în clădirile publice, punându-se accent pe renovările spitalelor.
- În ianuarie 2021, în cooperare cu OMS, a fost lansat un program în valoare de 5 milioane EUR ce prevede furnizarea echipamentelor suplimentare pentru sistemul de sănătate și sprijin în introducerea vaccinului.

✓ **SPRIJIN PENTRU REDRESAREA SOCIO-ECONOMICĂ ȘI GRUPURILE VULNERABILE**

- 500 de salopete de protecție de unică folosință au fost livrate persoanelor cu dizabilități și personalului de îngrijire din două centre de plasament temporar din satele Cocieri, Dubăsari și Bronzeni, Edineț.
- Au fost puse la dispoziție granturi de urgență pentru a sprijini cetățenii vulnerabili și persoanele în vârstă și pentru a finanța echipamente de protecție pentru asistenții sociali.
- În cadrul Facilității UE pentru Societate Civilă a fost lansată o cerere de propuneri de proiecte pentru sprijinirea serviciilor sociale, a dezvoltării economice și grupurilor vulnerabile afectate de pandemie.
- Se înființează un nou Centru de Inovare TIC la Cahul pentru IMM-uri inovatoare și un fond inițial pentru companii inovatoare din Moldova.
- A fost lansată o Academie Virtuală a Antreprenorilor care sprijină IMM-urile din zonele rurale.
- 21,4 milioane EUR din fonduri neutilizate au fost mobilizate în cadrul programului actual de sprijin bugetar pentru reforma poliției în vederea combaterii COVID-19 în instituțiile de aplicare a legii.

Statele membre precum Austria, Polonia, Republica Cehă, România și Germania au furnizat, de asemenea, echipamente individuale de protecție, echipamente medicale și alte consumabile esențiale prin Mecanismul de Protecție Civilă al UE.

Pe lângă pachetul de răspuns COVID-19, în aprilie 2020 a fost adoptat un program de asistență macrofinanciară de urgență COVID-19 pentru Moldova, în valoare de **worth 100 milioane EUR** în împrumuturi în condiții extrem de favorabile. Prima tranșă de 50 milioane EUR a fost plătită în Noiembrie 2020. A doua tranșă urmează să fie plătită în 2021, dacă sunt îndeplinite condițiile necesare.

În ceea ce privește vaccinurile, UE a continuat să își îndeplinească promisiunile de sprijin și solidaritate pentru Moldova. Moldova a fost prima țară europeană care a beneficiat de Mecanismul UE de Partajare a Vaccinurilor și de Facilitatea COVAX, inițiativa globală susținută de Team Europe, pentru a asigura un acces corect și echitabil la vaccinuri. Până în prezent, Moldova a primit aproape **jumătate de milion de doze** prin intermediul COVAX și a donațiilor din România. UE sprijină, de asemenea, introducerea vaccinului prin programe bilaterale și regionale.

ÎN CIFRE

Comerțul total
dintre UE și Moldova
a crescut cu

22%

între 2016 și 2020

30,000

de persoane au acces la **apă potabilă sigură și suficientă** datorită noii infrastructuri de alimentare cu apă finanțate de UE.

350

de moldoveni **din diaspora au primit asistență din partea UE** pentru a-și înființa propriile companii la întoarcerea în țara de origine.

TRANSNISTRIA

UE participă ca observator la procesul de negociere în formatul 5 + 2 privind soluționarea conflictului transnistrean. UE continuă să sprijine o soluționare cuprinzătoare, pașnică, bazată pe suveranitatea și integritatea teritorială a Moldovei, cu adoptarea unui statut special pentru Transnistria.

UE sprijină măsurile de promovare a încrederii menite să faciliteze soluționarea conflictului transnistrean prin sporirea încrederii între Chișinău și Tiraspol prin intermediul inițiativelor comune ce implică părțile interesate din ambele părți.

Măsurile de promovare a încrederii au permis 70 de persoane din ambele părți ale Râului Nistru să creeze afaceri și să creeze 350 de locuri de muncă. UE sprijină, de asemenea, măsurile de promovare a încrederii elaborate să stimuleze dezvoltarea regională în Găgăuzia.

SECURIZAREA FRONTIERELOR REPUBLICII MOLDOVA

Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră (EUBAM) în Moldova și Ucraina a fost lansată în 2005. Scopul EUBAM este de a susține eforturile Moldovei și Ucrainei de gestionare efectivă a frontierei comune și de a susține activ măsurile concrete ce contribuie la soluționarea conflictului Transnistrean. Datorită sprijinului UE, un tren modernizat și mai rapid operează între Chișinău și Odesa și circulă prin Tiraspol, ceea ce apropie cele două maluri ale Râului Nistru.

COOPERARE ÎN OPERAȚIUNILE DE GESTIONARE A CRIZEI

Moldova este unul dintre statele ne-membre ale UE care participă la misiunile și operațiunile Politicii de Securitate și Apărare Comună (PSAC) a UE. Experții moldoveni au participat la Misiunea de Instruire a UE în Mali și au contribuit, de asemenea, la Misiunea Militară de Consultanță a UE în Republica Central Africană. UE continuă să ofere sprijin consultativ Republicii Moldova cu privire la reforma sectorului de securitate.

În anii 2015-2020,
aproape

3,700

de studenți și cadre didactice au beneficiat de mobilitatea academică Erasmus+ între Moldova și UE.

EaP | Eastern Partnership

